

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Михальченко Н.В.

28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ТА ПРАГМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
ПЕРЕКЛАДУ**

Ступінь «магістра» 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація 035.041 Філологія. Германські мови і літератури
(переклад включно),
перша - англійська
ОПП «Переклад»

2024-2025 навчальний рік

Розробники: Солодка Анжеліка Костянтинівна, професор кафедри
германської філології _____ (Солодка А.К.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології
Протокол від "27" серпня 2024 року № 17
Завідувач кафедри германської філології _____ (Мироненко Т.П.)

Анотація

В процесі вивчення курсу «Соціолінгвістичні та прагматичні проблеми перекладу» студенти знайомляться з основними постулатами сучасної когнітивної лінгвістики, з процесом впровадження засад когнітивної лінгвістики в сучасну перекладацьку теорію. Студентів мають змогу засвоїти систему знань про когнітивні засади перекладацького процесу; визначити низку когнітивно зумовлених перекладацьких труднощів на рівні відтворення тексту, навчитися відібрати перекладацькі методи та способи, які слугують подоланню цих труднощів; поглибити навички перекладацького аналізу тексту з огляду на реалізацію когнітивних вимірів тексту.

Annotation

In the process of studying the course "Sociolinguistic and pragmatic problems of translation" students get acquainted with the basic postulates of modern cognitive linguistics, with the process of introducing the principles of cognitive linguistics in modern translation theory. levels of text reproduction, learn to select translation methods and techniques that serve to overcome these difficulties, deepen the skills of translation analysis of the text in view of the implementation of cognitive dimensions of the text.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	нормативна
	Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: доповідь, презентація, есе	Спеціальність 035 Філологія (переклад)	<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
Загальна кількість годин – 90		<i>Семестр</i>
		1-й
Тижневих годин 2 самостійної роботи студента – 9	Ступінь: магістр	<i>Лекції</i>
		8 год.
		<i>Практичні</i>
		12 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		70 год.
		<i>Форма контролю залік</i>

Мова навчання – англійська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 20 год. – аудиторні заняття, 70 год. – самостійна робота (30% ~ 70%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: засвоєння основних постулатів лінгвокогнітивної теорії та оволодіння їх вмілим використанням під час перекладацького аналізу різних типів тексту, зокрема текстів художньої літератури.

Завдання курсу: познайомити студентів з основними постулатами сучасної когнітивної лінгвістики; познайомити студентів з процесом впровадження засад когнітивної лінгвістики в сучасну перекладацьку теорію; сформулювати у студентів систему знань про когнітивні засади перекладацького процесу; визначити низку когнітивно зумовлених перекладацьких труднощів на рівні відтворення тексту та відібрати перекладацькі методи та способи, які слугують подоланню цих труднощів; поглибити навички перекладацького аналізу тексту з огляду на реалізацію когнітивних вимірів тексту.

Передумови для вивчення дисципліни: двосторонній переклад, комунікативні стратегії англійської мови, теорія і практика інтерпретації тексту, теорія і практика кроскультурної взаємодії.

На вивчення курсу відводиться 3 кредити.

Очікувані результати навчання.

Програмні результати навчання:

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства..
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
13. Доступною аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі перекладу.
18. Здійснювати перекладацький аналіз текстів, редагувати тексти різних стилів та жанрів при перекладі, використовувати сучасні перекладацькі програми та програмне забезпечення для досягнення перекладацької еквівалентності у міжкультурній комунікації.

I. Загальнопредметні:

- 1.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
  - 2.Здатність бути критичним і самокритичним.
  - 3.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
  - 4.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
  5. Здатність працювати в команді та автономно.
  6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
  7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
  8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
  9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
  10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
  - 11.Здатність проведення досліджень на належному рівні.
  12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
-

II. Фахові:

1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
2. Здатність осмислювати літературу як полі систему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і освітніх методологічних принципів.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Лінгвокультурні, когнітивні та комунікативні виміри сучасних мовознавчих досліджень

Тема 1. Переклад як інтерлінгвістичний трансфер

Тема 2. Авторські концепції перекладу в рамках лінгвокогнітології

Кредит 2. Моделювання процесу перекладу. Лінгвокогнітивна модель перекладу.

Тема 1. Моделі усного перекладу. Моделі писемного перекладу

Тема 2. Лінгвокогнітивні чинники, що визначають вибір стратегії перекладу. Використання лінгвокогнітивного підходу у перекладознавчих студіях

Кредит 3. Соціолінгвістична модель перекладу. Прагматичні проблеми перекладу

Тема 1. Соціокультурне моделювання як метод вивчення етнокультури і ментальної реальності людини. Використання теорії культурних вимірів у перекладі

Тема.2. Переклад як відображення певного соціокультурного соціуму. Стратегії перекладацької діяльності у прагматизації перекладу

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		о	л	П	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Лінгвокультурні, когнітивні та комунікативні виміри сучасних мовознавчих досліджень						
Тема 1. Переклад як інтерлінгвістичний трансфер	16	2	2			12
Тема 2. Авторські концепції перекладу в рамках лінгвокогнітології	14		2			12
Кредит 2. Моделювання процесу перекладу. Лінгвокогнітивна модель перекладу						
Тема 1. Тема 1. Моделі усного перекладу. Моделі писемного перекладу	16		2			14
Тема 2. Лінгвокогнітивні чинники, що визначають вибір стратегії перекладу. Використання лінгвокогнітивного підходу у перекладознавчих студіях	16	2	2			12
Кредит 3. Соціолінгвістична модель перекладу. Прагматичні проблеми перекладу						
Тема 1. Соціокультурне моделювання як метод вивчення етнокультур і ментальної реальності людини. Використання теорії культурних вимірів у перекладі	14	2	2			10
Тема.2. Переклад як відображення певного соціокультурного соціуму. Стратегії перекладацької діяльності у прагматизації перекладу	14	2	2			10
Усього годин:	90	8	12			70

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п		Кількість годин
Кредит 1		
1	Переклад як інтерлінгвістичний трансфер Авторські концепції перекладу в рамках лінгвокогнітології	2
Кредит 2		
2	Моделі усного перекладу. Моделі писемного перекладу	2
Кредит 3		
3	Лінгвокогнітивні чинники, що визначають вибір стратегії перекладу	2
4	Використання лінгвокогнітивного підходу у перекладознавчих студіях	2
Всього		8

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п		Кількість годин
Кредит 1		
1	Переклад як інтерлінгвістичний трансфер	2
2	Переклад як інтерлінгвістичний трансфер	2
Кредит 2		
3	Авторські концепції перекладу в рамках лінгвокогнітології	2
4	Когнітивна модель як засіб зіставлення оригіналу та перекладу	2
Кредит 3		
5	Лінгвокогнітивна модель перекладу	2
6	Концептуальне моделювання як метод вивчення етнокультур і ментальної реальності людини. Концептуальне моделювання як метод вивчення етнокультур і ментальної реальності людини	2
	Разом	12

7. Самостійна робота Денна форма навчання

	Кредит 1	ДФН
1.	Проект «Переклад як інтерлінгвістичний трансфер у різних авторів»	12
2.	Індивідуальне дослідження «Герменевтичні дослідження та проблеми сучасної перекладацької теорії»	12
Кредит 2		
3	Презентація «Використання когнітивного підходу у перекладознавчих студіях»	14
4	Проект «Когнітивна переробка інформації»	12
Кредит 3		
5	Проект «Когнітивна система: структура та ментальний статус» Веб-квест: Когнітивна готовність перекладача	10
6	Веб-квест: Концептуальна модель «Психічний стан етноментального світу людини та його відтворення засобами іншої мови»	10
	Всього	70

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Розробка і проведення лекцій для студентів із інформаційно-комунікаційним супроводом.
2. Моделювання практичних та лабораторних занять.
3. Підготовка та публікація статті для участі в студентській науковій конференції. Виголошення наукових доповідей.
4. Створення індивідуального проекту.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік

A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацювати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за умови, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу..

Студенту виставляється дуже добре, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу. У ході відповіді наявні незначні мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється добре, відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи..

Студенту виставляється достатньо, якщо відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві мовленнєві огріхи.

Студенту виставляється задовільно, якщо він бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 350 до 700 балів (за 7 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

За шкалою ECST	Рівень навчальних досягнень студентів	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	Високий рівень	5	Відповідь або завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у практичній педагогічній діяльності. Студент має системні, дієві здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування явищ; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
B	Високий рівень	4,5	Відповідь і завдання – повні з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача.

C	Достатній рівень	4	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обгрунтована, але з деякими неточностями. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно, вмie підготувати реферат і захистити його найважливіші положення.
D	Середній рівень	3,5	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання за консультацією викладача. Студент володіє матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні). З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу. Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена
E	Початковий рівень	3	Відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє навчальним, матеріалом, виявляє здатність елементарно викласти думку. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички
X	Низький	2	Відповідь і завдання відзначаються фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Теоретичний зміст курсу засвоєно частково, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

За шкалою ECST	Рівень навчальних досягнень студентів	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	Високий рівень	5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. ▪ Визначає рівень поінформованості, потрібний для прийняття рішень. ▪ Вибирає інформаційні джерела, адекватні цілі проекту. ▪ Користується широким арсеналом засобів доказу своєї думки, вирішує складні проблемні завдання методичного характеру; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування педагогічних явищ; умie

			ставити та розв'язувати проблеми ▪ Робить висновки і приймає рішення у ситуації невизначеності. Володіє уміннями творчо-пошукової діяльності.
B	Високий рівень	4,5	▪ Завдання – повні, з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. ▪ Планує інформаційний пошук; володіє способами систематизації інформації; ▪ Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача. ▪ Робить висновки і приймає рішення у ситуації невизначеності. Володіє уміннями творчо-пошукової діяльності.
C	Достатній рівень	4	▪ Завдання відзначається неповнотою виконання без допомоги викладача. ▪ Інтерпретує отриману інформацію у контексті своєї діяльності. Критично ставиться до отриманої інформації; наводить аргументи ▪ Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях.
D	Середній рівень	3,5	▪ Завдання відзначається неповнотою виконання за консультацією викладача. ▪ Застосовує запропонований вчителем спосіб отримання інформації з декількох джерел; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом.. Усвідомлює, якою інформацією з питання він володіє, а якою – ні; ▪ Може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу. ▪ Вибирає відомі способи дій для виконання фахових методичних завдань.
E	Початковий рівень	3	▪ Завдання відзначається фрагментарністю виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. ▪ Усвідомлює недостатній обсяг інформації. Застосовує запропонований викладачем спосіб отримання інформації з одного джерела; має фрагментарні уявлення про роботу з науковим джерелом. ▪ Демонструє розуміння отриманої інформації. Демонструє розуміння висновків з певного питання. Відсутні сформовані уміння та навички. ▪ Володіє умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.
FX	Низький	2	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

11. Розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити

Поточне оцінювання та самостійна робота						Сума 300
Кредит 1		Кредит 2		Кредит 3		
100		100		100		
Пото	30	30	30			
чне						
С. р.	70	50	70			
К.р.		20				

12. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

13. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз,

виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

14. Рекомендована література

Базова

1. Солодка А.К. Соціолінгвістичні та прагматичні проблеми перекладу. Навчально-методичний посібник. Миколаїв. 2019.
2. Синегуб С.В. Навчальний посібник з основ перекладацького аналізу тексту (для студентів 4-5 курсів факультету перекладачів та лінгвістики). – К.: Вид-во МНТУ, 2005. – 159 с
3. Nord Chr. Textanalyse und Übersetzen. Theoretische Grundlagen, Methode und didaktische Anwendung einer übersetzungsrelevanten Textanalyse. – Heidelberg: Julius Groos Verlag, 1988. – 380 S.
4. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. – Heidelberg: Quelle und Meyer, 2004. – 341 S.
- Nord Chr. Einführung in das funktionale Übersetzen. – Tübingen: France Verlag, 1993. – 315 S.

Допоміжна

1. Havris W, Proroczenko O.: Deutsch-Ukrainisches Phraseologisches Wörterbuch. – К.: Освіта, 1985. – 453 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://nbuv.gov.ua/>
2. <http://www.nplu.org/>
3. <http://www.lsl.lviv.ua/>
4. <http://www.ukrbook.net/>
5. <http://www.odnb.odessa.ua/>
6. <http://korolenko.kharkov.com/>
7. <http://www.library.vn.ua/>
8. <http://ounb.lutsk.ua/>
9. <http://www.libr.dp.ua/>
10. <http://www.lib.zt.ua/>